

Home>Gerechtelijke stappen>Waar en hoe>Kosten

Kosten

Spanje

Op deze pagina wordt informatie gegeven over de kosten van procedures in Spanje. Voor een grondiger analyse van de proceskosten, zie: FAMILIERECHT - ECHTSCHIEDING FAMILIERECHT - VOOGDIJ OVER DE KINDEREN FAMILIERECHT - ALIMENTATIE HANDELSRECHT - CONTRACTEN HANDELSRECHT - VERANTWOORDELIJKHEID

Regelgeving inzake vergoedingen voor beoefenaars van juridische beroepen

Advocaten

In Spanje bestaat er slechts één categorie advocaten (*abogado*), die na inschrijving op het tableau van de orde van advocaten in alle soorten processen en voor alle soorten rechtbanken kunnen optreden.

De advocaten stellen hun honoraria vast in overeenstemming met door elk beroepscollege gepubliceerde richtsnoeren. Deze richtsnoeren zijn gebaseerd op een aantal algemene criteria voor het opstellen van declaraties, zoals de complexiteit van de zaak en evenredigheid, en worden door alle advocaten gevolgd bij het afgeven van hun declaraties.

In de richtsnoeren wordt altijd een onderscheid gemaakt tussen de rechtsgebieden waarop de procedure betrekking heeft.

Vaste kosten

Vaste kosten in civiele procedures

Vaste kosten voor rechtzoekenden in civiele procedures

In artikel 241, lid 1, punt 1, van het Spaanse Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) worden de honoraria van advocaten die verplicht moeten optreden uitdrukkelijk genoemd. Deze kosten moeten worden meegerekend bij de vaststelling van de proceskosten.

Het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bepaalt dat advocaten hun honoraria moeten vaststellen volgens de regelgeving van hun beroepsstatuut.

Fase van de civiele procedure waarin vaste kosten moeten worden betaald:

De cliënt is altijd verplicht om het honorarium van zijn of haar advocaat te betalen. De globale hoogte hiervan is vanaf het begin bij de cliënt bekend, maar pas na afloop van de procedure is het precieze bedrag van de declaratie bekend. De advocaat kan een vordering bij de cliënt indienen, onder meer door middel van bevoorrechte procedures als het aanvragen van een voorschot (*provisión de fondos*, zolang het proces duurt) of het overleggen van een beëdigde declaratie (*jura de cuentas*, na afloop van het proces).

In de praktijk betaalt de cliënt meestal een bedrag aan het begin en wordt vervolgens afgewacht of een partij veroordeeld wordt tot betaling van de proceskosten. Wanneer de andere partij de proceskosten moet betalen, dienen de advocaat en de procureur hun declaraties in bij de rechtbank, waarna deze declaraties, nadat ze zijn goedgekeurd, door de andere partij worden betaald.

Sinds de inwerkingtreding van Wet 10/2012 moet een gerechtelijke vergoeding worden betaald.

Wat is een gerechtelijke vergoeding?

Een gerechtelijke vergoeding is een nationale vergoeding die in bepaalde gevallen door gebruikers, zij het natuurlijke personen of rechtspersonen, moet worden betaald als zij een rechtszaak aanspannen en gebruikmaken van de overheidsdienst van de rechtsspraak. Het ministerie van Financiën en Overheidsdienst is wettelijk verantwoordelijk voor het beheer van deze vergoeding. De verplichting om deze vergoeding te betalen is op 1 april 2003 ingevoerd en is momenteel geregeld bij Wet 10/2012 van 20 november 2012, als gewijzigd bij Koninklijk Besluit 3/2013 van 22 februari 2013 houdende regeling van bepaalde vergoedingen met betrekking tot de rechtsbedeling en het Nationaal Instituut voor toxicologie en forensische wetenschappen.

Gevalen waarin betaling van deze vergoeding verplicht is (belastbaar feit)

Volgens artikel 1 van Wet 10/2012 is de vergoeding voor de uitoefening van de rechterlijke macht in civiele, administratiefrechtelijke (*contencioso-administrativo*) en arbeidszaken een nationale vergoeding die in geheel Spanje op uniforme wijze moet worden geheven in de situaties waarin genoemde wet voorziet, onverminderd de vergoedingen en andere belastingen die door de autonome gemeenschappen bij de uitoefening van hun respectieve financiële bevoegdheden worden geheven. Deze mogen niet over hetzelfde belastbare feit worden geheven.

Volgens artikel 2 is het belastbare feit dat verplichting tot betaling van de vergoeding doet ontstaan, de uitoefening van de rechterlijke macht op basis van de volgende procedurele stappen:

Het instellen van een vordering in een willekeurig soort declaratoire procedure en procedures voor de uitvoering van buitengerechtelijk uitvoerbare akten in civiele zaken, het inbrengen van een tegeneis en het eerste verzoek om een betalingsbevel of een Europees betalingsbevel.

De aanvraag van een gedwongen insolventie en nevenvorderingen in faillissementsprocedures.

Het inleiden van een gerechtelijke procedure in administratiefrechtelijke rechtszaken.

Het aantekenen van buitengewoon beroep wegens procedurefouten in civiele procedures.

Het instellen van beroepen (*apelación of casación*) in civiele en administratiefrechtelijke rechtszaken.

Het instellen van beroepen (*suplicación of casación*) in arbeidszaken.

Verzet tegen de uitvoering van juridische instrumenten.

Wie moet de gerechtelijke vergoeding betalen?

Artikel 3 bepaalt dat eenieder die de aanzet geeft tot de uitoefening van de rechterlijke macht met het belastbare feit tot gevolg, verplicht is de vergoeding te betalen.

Voor het doel van bovenstaande alinea wordt aangenomen dat zich één enkel belastbaar feit heeft voorgedaan wanneer het document dat de procedurele stap instelt die het belastbare feit uitmaakt, meerdere rechtshandelingen bestrijkt die niet uit hetzelfde instrument voortkomen. In dit geval wordt het bedrag van de vergoeding berekend door de bedragen voor elk van de gecombineerde rechtshandelingen bij elkaar op te tellen.

De vergoeding kan worden betaald door de procureur (*procurador*) of advocaat (*abogado*) in naam en voor rekening van de betalingsplichtige, in het bijzonder indien laatstgenoemde geen ingezetene van Spanje is. Een niet-ingezetene hoeft geen fiscaal identificatienummer met het oog op zelfbeoordeling te verkrijgen. Noch de procureur noch de advocaat is verantwoordelijk voor de betaling van deze vergoeding.

Vrijstellingen:

Vrijstellingen voor categorieën rechtshandelingen:

Het instellen van een vordering en het inleiden van daaropvolgende beroepen in zaken die betrekking hebben op capaciteit, afstamming, huwelijk en minderjarigen als genoemd in titel I van boek IV van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. De vergoeding moet echter wel worden betaald voor de procedures die worden genoemd in hoofdstuk IV van de bovengenoemde titel en het bovengenoemde boek van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en niet zijn ingeleid met algemene instemming of door een van de partijen met instemming van de andere partij, zelfs wanneer het gaat om minderjarigen (tenzij de maatregelen waarom wordt verzocht uitsluitend minderjarigen betreffen).

Het instellen van een vordering en het inleiden van daaropvolgende beroepen in procedures die speciaal zijn opgezet om grondrechten en burgerlijke vrijheden te beschermen, alsmede beroepen tegen het handelen van de verkiezingsadministratie.

De aanvraag van vrijwillige insolventie door de schuldenaar.

Het inleiden van een administratiefrechtelijke procedure door ambtenaren ter verdediging van hun wettelijke rechten.

Het indienen van het eerste verzoek om een betalingsbevel en het verzoek om een declaratoir vonnis om het betrokken bedrag te vorderen indien dit niet hoger is dan 2 000 EUR. Deze vrijstelling is niet van toepassing wanneer de vordering in deze procedures is gebaseerd op een document dat de vorm heeft van een buitengerechtelijk uitvoerbare akte overeenkomstig artikel 517 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Wet 1/2000 van 7 januari 2000).

Het inleiden van een administratiefrechtelijke procedure waarin wordt opgekomen tegen een verzuim van de administratie om te reageren of actie te ondernemen.

Het instellen van een vordering tot uitvoering van uitspraken door de consumentenarbitrageraden.

Rechtsvorderingen die, mits een rechtbank van koophandel daarvoor toestemming geeft, worden ingesteld door de curatoren in het belang van het actief van het faillissement.

Procedures voor de juridische splitsing van boedels, behalve in gevallen waarin bezwaar is aangetekend of er een geschil is over de insluiting of uitsluiting van vermogensbestanddelen. De vergoeding is verschuldigd voor de behandeling en voor het bedrag dat wordt betwist of dat voortvloeit uit een aanvechting van de verdeling van het actief door een tegenpartij. Indien beide partijen bezwaar aantekenen, wordt elke partij belast voor haar respectieve bedrag.

Vrijstellingen voor categorieën personen:

Personen die recht hebben op kosteloze rechtsbijstand en kunnen aantonen dat zij aan de wettelijke eisen voldoen.

Het Openbaar Ministerie.

De centrale overheid en de overheid van de autonome gemeenschappen, de lokale autoriteiten en alle onder hun gezag staande openbare lichamen.

Het Spaanse parlement en de wetgevende vergaderingen van de autonome gemeenschappen.

Tot slot, wat betreft het arbeidsrecht, hebben werknenden, of zij nu werknemer of zelfstandige zijn, recht op een vrijstelling van 60 % van het bedrag van de vergoeding die verschuldigd is voor het instellen van beroepen. In administratiefrechtelijke zaken hebben overheidsfunctionarissen die handelen ter verdediging van hun wettelijke rechten, recht op een vrijstelling van 60 % van het bedrag van de vergoeding die verschuldigd is voor het instellen van beroepen.

Vaste kosten in strafprocessen

Vaste kosten voor procederende partijen in strafprocessen

Dit wordt geregeld door het Spaanse Wetboek van Strafvordering.

Iedereen die een strafbaar feit ten laste wordt gelegd of is aangehouden, tegen wie enige andere preventieve maatregel is genomen of die zal worden berecht, kan, vanaf het moment dat hij of zij hiervan in kennis is gesteld, tijdens de gehele procedure, ongeacht de aard van de procedure, het recht op verdediging uitoefenen en moet van dit recht in kennis worden gesteld.

Om dit recht te kunnen uitoefenen moeten de betrokken partijen worden vertegenwoordigd door een procureur (*procurador*) en worden verdedigd door een advocaat (*abogado*), die ambtshalve worden aangewezen wanneer de betrokken partijen dit niet zelf hebben gedaan of hierom hebben verzocht, en in elk geval wanneer de partijen zelf niet over de handelingsbekwaamheid beschikken om dit te doen.

Alle partijen in een rechtszaak zijn verplicht, indien zij geen recht op gratis rechtsbijstand hebben, tot betaling van het honorarium van de procureur die hen vertegenwoordigt, het honorarium van de advocaat die hen verdedigt, de honoraria van deskundigen die op hun verzoek voor de rechtbank getuigen en de schadeloosstelling van getuigen die, als deskundige of getuige, een getuigenverklaring hebben afgelegd en een vordering hebben ingesteld die door de rechter of de rechtbank is toegewezen.

Tijdens noch na de rechtszaak is een partij verplicht om de overige proceskosten te betalen, tenzij ze wordt veroordeeld in deze kosten.

De procureur die is benoemd door een partij in een rechtszaak en deze benoeming heeft aanvaard, is verplicht de honoraria te betalen van de advocaten waarvan de cliënt gebruikmaakt voor zijn of haar verdediging.

Een partij waarvan het recht op gratis rechtsbijstand is erkend, kan gebruikmaken van een advocaat en een procureur naar keuze. In dat geval is deze partij echter verplicht om de honoraria van de advocaat en de procureur te betalen, zoals is bepaald met betrekking tot partijen van wie dit recht niet is erkend, behalve wanneer de gekozen advocaat of procureur afziet van zijn of haar honorarium in de zin van artikel 27 van de Spaanse wet op de kosteloze rechtsbijstand (*Ley de Asistencia Jurídica Gratuita*).

Fase van het strafproces waarin vaste kosten moeten worden betaald

De cliënt is altijd verplicht de declaraties te betalen die na afloop van het proces worden ingediend. Er hoeft geen voorschot te worden betaald wanneer de advocaat en/of procureur ambtshalve is/zijn aangewezen, omdat er in dat geval normaliter sprake is van kosteloze rechtsbijstand.

Bedacht dient te worden dat ambtshalve aangewezen of pro-Deoadvocaten zeer algemeen worden ingezet. Als de cliënt derhalve recht heeft op kosteloze rechtsbijstand, hoeft hij of zij de declaratie niet te betalen en wordt deze door de staat voldaan, behalve wanneer de financiële positie van de cliënt binnen drie jaar aanmerkelijk verbetert (meestal wordt er nooit betaald).

Informatie die de wettelijke vertegenwoordigers vooraf moeten verstrekken

Rechten en plichten van de partijen

De procureur (*procurador*) is als wettelijke vertegenwoordiger van de partij verplicht om de cliënt op de hoogte te stellen van alle rechtshandelingen die zijn verricht.

De advocaat en de procureur zijn beiden verplicht om de cliënt te informeren in alle gevallen waarin dit van hen wordt verlangd.

Kosten

Waar kan ik informatie vinden over de kosten in Spanje?

Er bestaat geen specifieke website waar informatie is te vinden over de kosten van gerechtelijke procedures in Spanje. Er bestaan echter wel websites, zoals die van de orden van advocaten, die informatie aanbieden over de tarieven van de aangesloten leden.

In welke talen kan ik informatie over de kosten in Spanje krijgen?

De informatie die wordt verstrekt is over het algemeen in het Spaans. Ook kan informatie worden gevonden in de officiële talen van de autonome gemeenschappen.

Bovendien wordt op sommige pagina's bepaalde informatie in het Engels gegeven.

Waar kan ik informatie vinden over bemiddeling/mediation?

Zie de informatiebladen 'Bemiddeling/mediation – Spanje' en 'Een bemiddelaar/mediator vinden – Spanje'.

Belasting over de toegevoegde waarde

Hoe wordt deze informatie verstrekt?

De Spaanse belastingdienst biedt deze informatie aan op zijn [website](#).

Welke tarieven zijn van toepassing?

De Spaanse belastingdienst biedt deze informatie aan op zijn [website](#).

Kosteloze rechtsbijstand

Wat is kosteloze rechtsbijstand?

Dit is een procedure voor de uitvoering van artikel 119 van de Spaanse grondwet in het kader waarvan personen die kunnen aantonen dat ze over ontoereikende financiële middelen beschikken, in aanmerking komen voor een aantal tegemoetkomingen, in het bijzonder voor de vrijstelling van het betalen van de honoraria van advocaten en procureurs, de kosten van het opstellen van deskundigenverslagen, borgstellingen enz.

Het recht op kosteloze rechtsbijstand omvat in grote lijnen de volgende tegemoetkomingen:

- gratis adviezen en voorlichting voorafgaand aan het proces;
- bijstand van een advocaat aan een gedetineerde of gevangene;
- gratis verdediging en vertegenwoordiging door een advocaat en een procureur tijdens de gerechtelijke procedure;
- kosteloze plaatsing van aankondigingen of edicten, in de loop van het proces, die verplicht moeten worden gepubliceerd in officiële bladen;
- vrijstelling van de verrichting van aanbestedingen voor het instellen van beroep;
- gratis bijstand van deskundigen tijdens het proces;
- kosteloze verkrijging van kopieën, getuigenverklaringen en notariële akten en instrumenten;
- korting van 80 % op de tarieven van bepaalde notariële handelingen;
- korting van 80 % op de tarieven van bepaalde handelingen van het kadaster en het handelsregister.

Aan de voorgaande rechten zijn de volgende diensten toegevoegd, uitsluitend en alleen voor grensoverschrijdende rechtsgeschillen (na de hervorming van de wet op de kosteloze rechtsbijstand door middel van Wet 16/2005 van 18 juli 2005, waarbij de wet op de kosteloze rechtsbijstand is aangepast aan Richtlijn 2002/8/EG):

Tolkdiensten.

Vertaling van documenten.

Reiskosten wanneer de betrokkene in persoon moet verschijnen.

Verweer door een advocaat en vertegenwoordiging door een procureur, ook indien dit niet noodzakelijk is, wanneer de rechtbank daarom vraagt om de gelijkheid der partijen te waarborgen.

Wie kan gratis rechtsbijstand aanvragen?

In het algemeen kan kosteloze rechtsbijstand worden aangevraagd door burgers die in een gerechtelijke procedure zijn verwickeld of een gerechtelijke procedure willen beginnen en over onvoldoende financiële middelen beschikken om een rechtszaak te kunnen voeren.

Natuurlijke personen worden geacht over onvoldoende financiële middelen te beschikken wanneer zij kunnen aantonen dat hun totale bestaansmiddelen en inkomsten, berekend over een jaar en per gezin, niet hoger zijn dan het dubbele van het wettelijk vastgestelde referentie-inkomen (de "Indicador Público de Renta de Efectos Múltiples" – IPREM) dat van kracht is op het moment van de aanvraag.

Rechtspersonen moeten, om voor rechtsbijstand in aanmerking te komen, een belastinggrondslag voor de vennootschapsbelasting hebben die onder het niveau van drie maal het IPREM ligt op jaarbasis.

In elk geval wordt rekening gehouden met andere externe tekenen van de werkelijke financiële capaciteit van de aanvrager.

Er bestaan uitzonderingen voor natuurlijke personen in verband met handicaps en/of familieomstandigheden die overschrijding van de hierboven genoemde inkomensgrenzen mogelijk maken. (Momenteel bedraagt het IPREM, overeenkomstig het bepaalde in de aanvullende bepaling nr. 28 van de wet op de algemene begroting ("Ley de Presupuestos Generales" – LPGE) 7 381,33 EUR per jaar voor 2009).

In concreto hebben recht op gratis rechtsbijstand:

Spaanse staatsburgers, onderdanen van de overige lidstaten van de Europese Unie en buitenlanders die in Spanje verblijven, wanneer ze kunnen aantonen dat ze over onvoldoende financiële middelen beschikken om te procederen.

Bestuurlijke entiteiten en gemeenschappelijke diensten op het gebied van de sociale zekerheid.

De volgende rechtspersonen, wanneer ze kunnen aantonen dat ze over onvoldoende financiële middelen beschikken om te procederen:

Verenigingen van openbaar belang.

Stichtingen die zijn ingeschreven in het daarvoor bedoelde openbare register.

Met betrekking tot het sociale recht: werknemers en begunstigen van het socialezekerheidsstelsel.

Met betrekking tot het strafrecht: alle burgers, ook buitenlanders, die kunnen aantonen dat ze over onvoldoende financiële middelen beschikken om te procederen, ook wanneer ze niet legaal op Spaans grondgebied verblijven, hebben recht op juridische bijstand en gratis verdediging en vertegenwoordiging.

Met betrekking tot procedures tegen de overheid (bestuursrecht): buitenlandse burgers die kunnen aantonen dat ze over onvoldoende financiële middelen beschikken om te procederen, ook wanneer ze niet legaal op Spaans grondgebied verblijven, hebben recht op juridische bijstand en gratis verdediging en vertegenwoordiging in alle procedures die betrekking hebben op hun asielaanvraag en de vreemdelingenwet (met inbegrip van de precontentieuze procedure).

Aanvullende informatie

Voorwaarden voor de verlening van kosteloze rechtsbijstand

Natuurlijke personen:

De totale bestaansmiddelen en inkomsten, berekend over een jaar en per gezin, mogen niet hoger zijn dan het dubbele van het op het moment van de aanvraag geldende referentie-inkomen (IPREM).

Wanneer deze bestaansmiddelen hoger zijn dan het dubbele van het IPREM, maar niet hoger dan vier maal het IPREM, kan de Rechtsbijstandscommissie, rekening houdend met de familieomstandigheden van de aanvrager of aanvragerster, het aantal kinderen of familieleden waarvoor hij of zij moet zorgen, de gezondheidstoestand, handicaps, financiële verplichtingen, kosten die voortvloeien uit het in gang zetten van de procedure of andere omstandigheden, en in elk geval wanneer de aanvrager of aanvragerster afkomstig is uit een groot gezin in een bijzondere categorie, besluiten om bij uitzondering het recht op gratis rechtsbijstand te verlenen.

De natuurlijke persoon moet procederen ter verdediging van eigen rechten en belangen.

Rechtspersonen:

De rechtspersoon moet een vereniging van algemeen belang of stichting zijn die is ingeschreven in het daarvoor bedoelde openbare register.

Zijn belastinggrondslag voor de vennootschapsbelasting op jaarbasis moet onder het niveau van drie maal het IPREM liggen.

Sinds de inwerkingtreding van Organieke Wet 1/2004 van 28 december 2004 betreffende maatregelen voor de integrale bescherming tegen seksegerelateerd geweld (*Ley Orgánica 1/2004 de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género*) hebben vrouwen die het slachtoffer van dit type geweld zijn recht op onmiddellijke en volledige juridische bijstand, niet alleen in alle gerechtelijke procedures, maar ook in administratieve procedures (en dus ook bij het opstellen van een proces-verbaal door de politie) die worden gevoerd naar aanleiding van het seksegerelateerd geweld, totdat het vonnis volledig ten uitvoer is gelegd, zonder dat daarvoor eerst een verzoek om gratis rechtsbijstand hoeft te worden ingediend. Dit betekent dat het al dan niet toekennen van het recht op gratis rechtsbijstand nooit een belemmerende werking mag hebben op het recht op verdediging en op een effectieve rechterlijke bescherming, die aan het slachtoffer dienen te worden verleend onafhankelijk van de vraag of er een verzoek om gratis rechtsbijstand is ingediend. Dit geldt evenwel met dien verstande dat gratis rechtsbijstand alleen wordt toegekend in gevallen waarin de betrokkenen *a posteriori* of al in de loop van de gerechtelijke procedure kunnen aantonen dat ze daadwerkelijk voldoen aan de voorwaarden voor de erkenning van het recht op gratis rechtsbijstand die worden genoemd in de wet, in het bijzonder in de Wet op de kosteloze rechtsbijstand en het reglement daarvan, die in deze zin is gewijzigd bij de zesde slotbepaling van Organieke Wet 1/2004.

Wanneer wordt de in het ongelijk gestelde partij verwezen in de kosten van de procedure?

De artikelen 394 tot en met 398 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering behandelen de veroordeling in de kosten in civiele procedures.

In declaratoire procedures wordt de partij die in eerste instantie al haar vorderingen ziet afgewezen, veroordeeld in de kosten van de procedure, behalve wanneer er in de desbetreffende zaak, *de facto* of *de jure*, ernstige twijfels bestaan die moeten worden weggenomen.

Indien de toekenning of afwijzing van de vorderingen gedeeltelijk is, draagt elke partij haar eigen kosten en de helft van de gemeenschappelijke kosten, tenzij er redenen zijn om een van de partijen wegens onvoorzichtigheid in deze kosten te verwijzen.

Wanneer de in het ongelijk gestelde partij in de kosten wordt verwezen, betaalt deze aan elk van de partijen in wier voordeel de beslissing is uitgesproken ten hoogste een derde van het in het geding zijnde bedrag als kosten voor de vergoeding van advocaten of andere beoefenaars van beroepen waarvoor geen tarief voor kosten of honoraria geldt. Uitsluitend met dit doel worden de vorderingen waaraan geen waarde kan worden toegekend, vastgesteld op 18 000 EUR, tenzij de rechtbank vanwege de complexiteit van de zaak anders beslist.

Het bepaalde in de vorige alinea is niet van toepassing wanneer de rechter de onvoorzichtigheid van de in de kosten verwezen partij heeft vastgesteld.

Wanneer de in de kosten verwezen partij recht heeft op kosteloze rechtsbijstand, betaalt deze alleen de kosten van het verweer van de tegenpartij in de gevallen die in de wet op de kosteloze rechtsbijstand uitdrukkelijk worden genoemd.

In geen enkel geval wordt het Openbaar Ministerie veroordeeld in de kosten van procedures waarin het partij is.

Vergoeding van deskundigen

Specialisten die in de procedure optreden worden deskundigen (*peritos*) genoemd. Elk hooggerechtshof (*Tribunal Superior de Justicia*) beschikt over een register van gerechtelijke deskundigen.

In artikel 241, lid 1, punt 4, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt specifiek vermeld dat bij de berekening van de kosten rekening moet worden gehouden met de "vergoedingen van deskundigen en andere betalingen die dienen te geschieden aan personen die in het proces zijn opgetreden".

Bedoeld worden kosten die zijn gemaakt door personen die zelf geen partij in het proces zijn maar uitgaven moeten doen om in het kader van het proces een dienst te verlenen.

Artikel 243 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering bepaalt dat in alle soorten processen en instanties de berekening van de kosten ten uitvoer wordt gelegd door de griffier van de rechtbank waar het proces of het rechtsmiddel in behandeling is geweest. De kosten van nutteloze, overbodige en niet door de wet toegestane geschriften en handelingen, evenals items in de declaraties die niet gedetailleerd worden beschreven of die betrekking hebben op honoraria die niet verschuldigd zijn in het kader van het proces, worden niet meegerekend bij de berekening van de kosten.

De griffier verlaagt het bedrag van de vergoeding van advocaten of andere beoefenaars van beroepen waarvoor geen tarief voor kosten of honoraria geldt, wanneer de gevorderde bedragen hoger zijn dan een derde van het in het geding zijnde bedrag en de rechter niet de onvoorzichtigheid van de in de kosten verwezen partij heeft vastgesteld.

Ook de kosten van handelingen of gebeurtenissen waarin de in het gelijk gestelde partij uitdrukkelijk is verwezen worden niet opgenomen in de kosten van het hoofdgeding.

Tarieven van tolken en vertalers

Er bestaat geen officieel tarief voor beëdigde tolken en vertalers. Beëdigde tolken en vertalers stellen de vergoedingen voor hun werkzaamheden vrijelijk vast, maar zijn verplicht om het tolk- en vertaalbureau en het relevante provinciebestuur in kennis te stellen van hun tarieven. Deze kennisgeving moet elk jaar in de maand januari worden gedaan.

Links

[Agencia estatal de la administración tributaria de España/IVA](#)

Bestanden

[Spaans verslag over de studie naar de transparantie van de kosten](#) (640 Kb)

Laatste update: 08/11/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.